

**Conciones siue Conceptvs Theologici Ac Prædicabiles R.
D. Petro Bessæi SS Theol. Doct. Reg. Galliar. Oratoris**

De Sanctorum Festiuitatibus Anni totius, & aliis solemnitatibus - Opvs
Novvum, Figvris, Allegoriis, Similibvs Ex Sacris profanisq[ue] Scriptoribus
plenißimum, cum occurentium fidei controuersiam tractatione Editio
Qvinta. Nvnc Demvm Integre Svppletæ, Concionibvs Per Octauam Vener.
Sacramenti ...

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1629

In Festo S. Barnabæ Apostoli.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56262](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56262)

Partitio.

1. De dilectione Dei & proximi generatim.
2. De parentum in suos amore corporali & spiritali.
3. De precepto, cur nouum appellatum.
4. De dilectione Dei spectatim & proximi.
5. De Apo. oli Barnaba dignitate: & cur vir bonus.
6. De eiusdem humilitate alijsq; dotibus.

Hoc est preceptum meum, vt diligatis inuicem. Ioan. 15.

FIGURA.

Zach. 4.

Vidit olim Zacharias Propheta in mentis suæ ecstasice raptu aureum quoddam candelabrum, quod semper luculentum in summitate lychni, & circum circa septem lucernas minores collucentes complectebatur. Prophetica hæc visio, si quando attentius perspicitur, vt ceteras interpretum loci huius expositiones hodie prætermittam, aliquid ad S. Barnabæ commendationem ac laudem designare videtur: fuit namq; gloriosus hic Apostolus in Ecclesia Dei velut sublustre quoddam candelabrum aureum: qui in summitate erat lychnus, insignem eius denotabat fidem charitate succensam; septem vero lucernæ minores circumsecus ardentes septem Spiritus Sancti donorum, quæ in ipso vniuersa erant, & in anima eius lucem dederunt, imago erat. Erat etenim plenus Spiritu Sancto. Dies hæc & hæc ipsa hora ad insignem vobis hanc figuram explicandam destinata est, simul ad integram vitæ eius historiam, perfectionum eius statum, virtutum ac diuinorum charismatum numerum, sanctitatis eius splendores, meritum deniq; maiestatem explicandam. Vt tam arduum aggredi opus & ita audax facinus pro dignitate ad finem deducere valeamus, Spiritum Paraclatum inuocemus, eiusque opem imploremus, illius vt gratia &

benedictione suffulti, cum honore & pro Apostoli nostri dignitate materiam hanc prolequi, perq; eius præconiorum campum discurrere possimus. Gloriosissimam primo Virginem oremus, nobis vt hic adsit præsensque opuletur, eamq; genu flexo Angelicis verbis salutemus:

A VE MARIA.

Sicuti primum ac maximum legis præceptum, vti è sacrorum librorum testimonio eruitur, est, Deum ex toto corde suo diligere; ita secundum ac simile huic est, proximum vt nosmetipsos diligere. Hoc v. modo apud D. Matth legitur. Redemptor namq; à quodam legisperito quoad materiam interrogatus, respondit: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, &c.* Hoc est primum & maximum mandatum; secundum verosimile est huic, *Diliges proximum sicut teipsum.* Hæc sunt duo illa luminaria magna, quæ in mundo creator vniuersorum accendit, vt ipsdem Ecclesiam illuminaret. Sunt duo illi Cherubim aurei, supra propitiatorum eleuati, seque mutuo conspicientes. Sunt & duæ illæ catenulæ aureæ, quibus summi Pontificis rationale connectebatur & combinabatur, de quibus hoc modo in Exodo mandauit Dominus: *Facies & duas catenulas auri purissimi sibi inuicem coherentes.*

Et sane duo hæc magna & illustria mandata sunt, item ingentes illæ ac primariæ columnæ, quibus vniuersa templi Salomonici moles incumbbat. Sunt adhæc pretiosa illæ in aures aureæ Rebecca datae appendentes siclos duos, quarum Genesis meminit. In aures porro hæc denotant fidem, quæ ex Apostoli sententia, *ex auditu est*: bini vero sicli, duo hæc mandata representat, quorum hoc amor erga Deum, illud erga proximum spectat: nam omne fidei pondus & pretium in duabus hisce rebus consistit, iuxta hoc Euangelij epiphonema: *Ex his enim duobus preceptis tota lex pendet & propheta.*

Sunt quoque duo sponsæ vbera, de quibus amans sponsus ait: *Duo vbera tua sicut duo hinculi.* Sunt & forsitan duo illi titiones ardentes, quos conspexit Isaias, & quidem prælon-

I. Primum legis præceptum est Deum diligere.

Matth. 22.

Gen. 1.

Exod. 25.

Exod. 28.

3. Reg. 7.

Gen. 24.

Figuræ duorum mandatorum legis

Cant. 4.

Isa. 7.

gōs & caudatos: duo namq; hæc mandata, amore velut duo quidam titiones igniti æstantia, ingentes post se caudas trahūt: eo quod longe lateque pateant, & ab his duobus vniuersa lex & Prophetæ dependant.

Zach. 4.

Sunt præterea duæ illæ insignes, suauēs, & viridantes oliuæ, quas aureo quondam candelabro superpositos Zacharias conspexit: amor quippe tum erga Deum, tum proximū, qui mera quædam dulcedo est, candelabro fidei, velut egregiæ quædam oliuæ, innixus est. Denique sunt bina illa talenta, quæ seruis suis paterfamilias dedit, vt ijs lucrum facerent, quorum Euangelium meminit. Deus namque magnus ille paterfamilias duo nobis hæc mandata veluti duo quædā talenta aurea legauit, vultq; nos vt frugi & fideles seruos ex ijs lucrum adaugere, eademq; executioni mandare.

Matth. 25.

Prælati magno in proximum amore ferri debent.

Adeo, vt quemadmodum primo Deum diligere, idque ex toto corde debeamus, ita & proximum vt nos ipsos amare teneamur. Atque hæc in primis, & præ reliquis ad Prælatos cura spectat, quorum est magnum erga subditos zelum, amorem, insignemq; affectum restari, & quidem omnibus in rebus, eorumque causa omnem deum que occurrere potest difficultatem æquanimiter subire.

Iacobus bonorum pastorum imago. Gen. 31.

Insignem huiusce rei figuram Iacobus Patriarcha suggerit, & ea qua pro foceri ouibus laborauit sollicitudine, vigilanti atq; anxietate, pastoribus omnibus præbuit, quo in suorum bonū salutemq; incumbere debeant affectu. Etenim ipse Labano commisit sibi gregis rationem reddens, hoc eum est modo allocutus: *Diu noctuq; astu urgebar, Et gelu, fugiebat q; somnus ab oculis meis: oues tuæ & capra steriles non fuerunt, arietes gregis tui non comedi, ego damnum omne reddebam, &c.* O sedulum vigilemq; pastorem! Eum se gerat bonus Prælati oportet erga gregem Iesu Christi: id est, eius est damna si quæ euenierint resarcire, pro peccatis delictisq; alienis exacte satisfacere, fidem nutantem restituere, amissam reuocare, rectam errantibus viam ostendere, pietatem semisopitam reacendere, intermissum neglectumque Dei timorem reinsertere, à Dei religione, cultu obsequioq; alienatos ad ipsum reducere, deniq; ruinas omnes reparare, & si quid in

Bonorum Prælatorum officium.

Ecclesia luxatum, fractum, ac dissolutum, in integrum vigoremq; pristinum restituere.

Patrium item illorum est, curare, ne quæ oues steriles sint aut inferaces; id conitti ac contendere, vt animæ Christianæ, quæ Dei sunt oues, de quibus scilicet scriptum est: *Nos autem populus tuus Et oues pascuæ tuæ* & alio loco, *Oues meæ vocem meam audiūt*, bonis operibus fecundæ sint, virtutes sibi comparent, bonis præluceant exemplis, lasciuias & insolentias sæculares declinent, Dei cultum spectent, eius vnus honorem ac gloriam nulla non in re sectentur. Requiritur insuper, vt fideles hi & diligentes pastores noctu & interdum vigilent, æstum & frigus perferant, omnesq; quæcunq; hoc in mundo ingruere difficultates queunt, ad honorem Dei, animarum salutem, delinquentium conuersionem, fidelium conseruationem, hæresum, eradicationem, & vniuersæ Ecclesiæ exaltationem augmentumq; generose & infracta quadam constantia subeant. Officij item pastorum horum est, in diœcesibus suis commorari, in continuis agere, haud procul à commisso grege excubis nocte dieq; vigilare, vt impendentem subditis irati uiminis dextram tollant, & à ceruicibus ipsorum iusticiæ illius est Deum flagella sua vigilantia sedulitateq; auertant. iratum pla-

Flagrans hic amor ita in veterum illorum care. Patrum ac Pastorum præcordijs æstuaui, tā S. Patres viraq; se efficacia exseruit, vt illorum plerique tam suam re ipsa eundem testatui, suam obijcere vitam obtulere ac sanguinem offerre minime dubitarint. De pro proximo Mose namq; illustri illo legislatore hoc modo Plalmographus prodidit: *Dixit*, (id e. pro- posuit) Deus, *et disperderet eos: si non Moyses electus eius sterisset in contrarietate, in conspectu eius, vt auerteret iram eius, ne disperderet eos.* Vt, quænam hæc sit contrarietate constet, consulendus textus Hebraicus dicens: *Si non Moyses electus eius sterisset in contrarietate, ut reprimeret impetum eius.*

Ducta verbi huius metaphora à ciuitate circumquaq; hostilibus copijs cincta: vbi enim latus quidam, muro ad terram dejecto, hiatus patet, & jam jam hostis violenta urbem manu ingressurus est, qui in ea sunt generosi milites acciues patriæ amore acti, murum petunt, & per ruinam hostem ingredientem excepturi & per

Illorum dare operi ne quæ oues steriles sint.

Psal. 99. Ioan. 10.

Prælatorum tollant, & à ceruicibus ipsorum iusticiæ illius est Deum flagella sua vigilantia sedulitateq; auertant. iratum pla-

mis. Psal. 105.

& per ferrum, & enses ruunt intrepidi, & vnicam rem saluam esse cupientes, valida eum manu repellunt. Ita rem gessit M. Horatius Cocles eques Romanus, qui, viso ab Etrusco- rum rege Porfena ingenti manu Romam patriam premi, vitæ salutisq; propriæ prodigus, ad pontem Tibri imminentem illius solus impetum excepit. Dicere ergo Vates vult, Mosẽm viso Deum populo suo succensere, & ad eum penitus delendum iram induisse generosi cuiusdam ducis in morem, obuiam intrepide irato processisse, in contractione stertisse, suis vt precibus iracundiam auerteret, animinum leniret, ad clementiam deniq; ac misericordiam flecteret.

Num. 27.

Cum Mosẽm Deus in montem Abarim duceret, atque inde illi terram promissionis, terram lacte, & melle & vino manantem, & filijs Israel toties promissam ostenderet, diceretq; eadem illum excludendum; non idcirco generosus hic populi ductor animo cõcidit, aut tristitiam vultu restatus est, imo ne vel ad modicum vitam petijt produci; sed de ijs quæ officij sui erant duntaxat laborans, & ardentissimo boni saluisq; proximorum flagrans desiderio, pro populi cõseruatione Domino supplicauit, dicens: *Prouideat Dominus Deus spiritum omnis carnis hominem, qui sit super multitudinem hanc, & possit exire & intrare ante eos, & educere eos, vel introducere, ne sit populus Domini sicut oves absq; pastore.* O illustrem præpositum! ò vere pastorem admirabilem! Notate, obsecro, Auditores, vt nullam prope vxoris, filiorum, sui ipsius curam habeat, ac de solius Dei honore, ac proximi commodo, de populi inquam sui directione, cõseruatione ac gubernatione sit sollicitus.

3 Reg. 17.

Idem amor in Elia Propheta præcordijs mirificas excitauit flammæ, vt e sacris literis fit manifestum. Video namq; diuinæ flagella iracundiæ ac vindictæ in terram Israel itidem defæuire, atque ira quidem defæuire, vt triennio ac semeltri nullo cœlitus imbre eadem irroraretur, ac proinde magna omniũ rerum foret caritas, quam mira soli sterilitas, & tristis quædam telluris facies pariebat: *Ascendit Elias in verticem Carmeli, & pronus in terram posuit faciem suam inter genua sua:* quo factio maximus, nec opinato cœlitus imber de-

cidit, quo longe lateque tellus denuo fecundata est. Quid, quæso, sanctus hic Prophe- ta molesta hac ac difficili orandi ratione spectabat; vt ita se in terram prosterneret, caput inter poplites abderet, corpusque globi instar conuolueret; nec enim quenquam vtroque in Testamento legas hoc orandi Dei ritum vsum esse, quid inquam, illius causa fuit? vnicus nimirum amor, quo in proximum ferrebat. nam ad Dei in populum suum succensi iram demulcendam, illiusq; iustitiæ brachia colliganda, hoc se cruciat & affligit modo.

Si quis autem ad ritus huius originem perspicendam propius ac penitus sancti huius viri hoc orantis ritum imaginem considerant, comperiet illum veteribus Hebræis aliquatenus in vsum fuisse. Herus namq; ira & bilicitatus, vt in seruum noxium animaduerteret flagris ac fustigatione commo dius, manibus ad pedes ei ligatis, caput intra genua conuoluebat; vt rotundatum instar sphaeræ ac gyri mancipium ad herilia verbera, & omnigenæ feritatis supplicia excipienda immobile conuolutumq; persisteret. Huius vero ritus meminisse videtur sanctus Iob, cum tyranni cuiusdam imaginem representans, inter cetera de illo dicit: *Torrebitur, & tribulatio, & angustia*

Ritus seruo
rum punien-
doru apud
Hebræos.

vallabit eum, sicut regem qui preparatur ad prælum: quæ postrema verba alia versione ita leguntur: *Sicut vir qui preparatur ad gyrum,* capite intra crura diducto, ad verbera excipienda. Propheeta itaque Elias hanc herorum consuetudinem perspectam habes, in terram se in monte Carmeli abiecit, & in globum conuolutus, capite intra genua abscondito, corporeq; instar sphaeræ circulato, Deo se ad verbera pro totius populi incolumitate ferenda offert: perinde ac si diceret, iam triennio & semis, Domine cœli ac terre, misera hæc regio dirarum tuarum patitur flagella, placare tandem aliquando, pacem nobiscum aliquamini, ac miselli huiusce populite tangat miseratio: si flagris delicta eius ac noxæ puniri mereantur, equidem ad eius nomine eadem excipienda sum paratissimus; in me ergo tela vibra, in me arma conuerte, in meum tonitrua tua caput detonent; en me in flagella, & in omnigena, quacunque demum in me

Iob. 15.

Admirabi-
lis Eliæ in
suis dilec-
tione.Filiz in
suos amor.

miserum animaduertere ratione volueris, supplicia paratum. Exclamem ergo, ô ingens & admirabilis amor.

Quid autem de sanctorum, quos Euangelica lex protulit, amore dicemus? Vnicus mihi Paulus erit instar omnium, qui hoc de suo ac collegarum suorum pro animarum salute affectu ac zelo producit testimonium: *Facti sumus paruuli in medio vestrum, tanquam si nutritrix foueat filios suos: ita desiderantes vos cupide volebamus tradere vobis non solum Euangelium: sed etiam animas nostras, quoniam charissimi nobis facti estis.* Ecquid in amoris huius dici testimonium vberius, amplius efficaciusque queat? In hoc porro verus ac genuinus agnoscitur praelatus, si ad subditorum suorum commodum honores suos adaptet, si Elifæi exemplo ad animas mortuas resuscitandas se nunc contrahat, nunc extendat, si apud paruos & humiles se humiliet, inter magnates vero & summates auctoritatem tueatur; si denique ad docendum Euangelium fortunas omnes suas, vitam imò & animam in proximi bonum salutemque animarum dare & offerre quam promptissimus sit.

Mirifice hoc exaggerat S. Ioannes, & ad Iesu Christi, magni illius omnium Praelatorum magistri, exemplum Pastores omnes ac Praefules pro salute aliorum suas exponere debere animas ait: *In hoc, inquit, cognouimus caritatem Dei quoniam ille animam suam pro nobis posuit. Et nos debemus pro fratibus animas ponere:* quasi diceret, Dei filius suum nobis ut amorem patefaceret, pro nobis mori dignatus est: ita bonos ac legitimos Pastores, ut qua erga subditos dilectione ferantur ad oculum pateat, pro ijs, si quando se obtulerit occasio, libere emori necesse est. Huc vero magnopere eos inuitat filij Dei exemplum.

In huius rei figuram in Exodo præcepit Deus, ut agno Paschali immolato pellis quidem auferretur, caro assaretur, eademque ab Hebræis per familias comederetur; verum os nullum illius frangeretur. Carnem scilicet agni iubet excruciarî & affligi, ossa vero ne quidem frangi voluit. O rem mirabilem! Denotare eadem volebat, pretiosissimam filij sui dilectissimi, agni illius immaculati, carnem in

cruce igne passionis torquendam & affligendam, ut nimirum homines, quibus velut offibus suis suum relinquere debebat robur, à cœlesti vindicta immunes forent, & à flagellorum diuinorum fulminibus exempti, iustitiæ illius virgam non subirent.

Hoc ergo bonorum Pastorum exemplum est: hic diuini illius magistri est amor: vidistis eius magnitudinem, limites & extensionem, & quouique peruenit; discite ergo ab eo proximum diligere, & pro eo, si quando necesse fuerit, vitam ac sanguinem vestrum impendere. Atque hoc est, quod hodie in Euangelio præcipitur, & quod in S. Barnaba Apostolo locum habuit. Audiamus ergo quid dicat Euangelium: *Hoc est præceptum meum, ut diligatis inuicem.* Ut materia hæc pro rei dignitate tractetur, bifariam eam pro more disperitiar: primo Euangelium exponam, deinde Apostoli huius virtutes & laudes percurram.

Principio ergo, ut à rebus naturalibus ordiamur, sapientissimus ille Deus, & in prospiciendo de alimentis, & educatione tum puerorum, tum catulorum, quam maximis plebibus erga nam esse molestijs, laboribus & sollicitudinibus filios amoranxia non ignorabat, procuranda prudentiter indidit, finis, quiq; suauius & blande omnia disponit, magnum quendam parentum animis educatione ga filios amorem & affectum inseruit, quo non defatigati omnes difficultates, incommoda, molestias, fastidia, amaritudines, quæ educatione hanc comitari possent, generose perfingunt, & intrepide exsuperant. Et sane, quia, nisi amor hic immensus foret, parentes se penumero sub laboribus & molestijs fatigantes tandem à curanda educandaq; prole defisterent, & sub curarum incommodorumq; in puerilibus filiorum annis occurrētium facce deficerent, imò exspirarent; hinc tam ingentem naturæ auctor ijs amorem erga sobolem indidit, ut eam inter maniarum species connumerare Plato non sit veritus. nec sane præter rationem, quicunq; enim parentum erga filios amoris acta perpexerit, vere argumenta stultitiæ videre se dicit.

Ut autem quam difficilis ac molesta filiorum sit educatio, constat, è Iacob Patriarchæ id ver-

II. Magnam Deum parentibus erga filios amorem in educatione non defatigati omnes difficultates, incommoda, molestias, fastidia, amaritudines, quæ educatione hanc comitari possent, generose perfingunt, & intrepide exsuperant. Et sane, quia, nisi amor hic immensus foret, parentes se penumero sub laboribus & molestijs fatigantes tandem à curanda educandaq; prole defisterent, & sub curarum incommodorumq; in puerilibus filiorum annis occurrētium facce deficerent, imò exspirarent; hinc tam ingentem naturæ auctor ijs amorem erga sobolem indidit, ut eam inter maniarum species connumerare Plato non sit veritus. nec sane præter rationem, quicunq; enim parentum erga filios amoris acta perpexerit, vere argumenta stultitiæ videre se dicit. Parentum erga filios amor à Platone dicitur mania.

1. Thes. 2.

4. Reg. 4.

1. Ioan. 3.

Exod. 12.

Gen. 4.

in verbis intelligi potest, Rubeno filio dicens: Ruben primogenitus meus, tu fortitudo mea & principium doloris mei, quasi diceret, Tu Ruben inter filios meos natu quidem maximus, ac domus mea robur, sed laborum etiam meorum principium, ex quo enim mundo te genui, meque patrem vidi, molestiarum torrentem subii, & omne exinde ab animo gaudium penitus exulauit.

Psal. 77.

Idem è Psalmo 77. etiam licet: in quo generalis illius interuentionis diuino in Ægyptios primogenitos iussu exercitæ dum meminit Pfalter, hoc loquitur modo: Et percussit omne primogenitum in terra Ægypti, primitias omnis laboris eorum. Si enim in filiorum educatione magnus parentum sit sudor & anxietas, maximus certe eorum labor & sollicitudo in primogenitis educandis apparet, ergo quos proinde vehementissimus esse parentum amor solet.

Non latuit hoc Ethnicos, in quorum libris egregias lego hac de re sententias & apophthegmata, Menander in primis apud Epictetum, qui dixit: Aut oportet viuere solum ac cælibem, aut natis iam liberis mori parum: em; adeo demiceps omnis vita acerba est. Dicere mea sententia vult, sobolis educationem ac curâ tot secum labores trahere parentisque tot cruciare modis, vt ex quo in mundum eos dederint, mortem potius quotidianam patiantur, quam vitam viuant.

Menander apud Epictetum.

Alius eiusdem nominis, & ob eas, quas scripsit comedias, Comicus appellatus, eisdem insistit vestigiis, deque filiorum loquens educatione, egregiam hanc protulit gnômè: Patrem esse plurimum habet molestia, metusque & curas infinitas, quasi dicat, ipsa honorem quidem & voluptatem afferre videtur paternitas, sed reuera non nisi molestiarum, timorumque seminarium est, anxietatumque illiadem secum trahit, quibus animus patrum assidue lancinatur, ac noctu & interdiu miserum illorum caput velut obtunditur.

Menander Comicus.

Plura etiam addit Democritus, filiorumque procreationem, atque honorificum (vt quidem apparet) patris nomen magno pere deprimat: Non probo, inquit, liberorum propagationem, nam in ipsorum possessione multa magnaque inesse vadeo discrimina, & molestias

Democritus.

Bessæ tom. 3. De Sanctis.

plurimas, pauca vero iucunda, eademque tenuia & exilia.

Ne ergo animum desponderent, & tam grauium parentes fasce ponderum obruerentur; amorem adeo ingentem, ac violentum, velut æquilibrium quoddam, mentibus illorum Deus iniecit, vt velint nolint, sobolem diligere, eorumque causa omnigenas subire difficultates, & æqua eas mente perferre cogantur. Quod obstupescens Seneca exclamat:

--- O nimium potens

Quanto parentes sanguinis vinculo tenes

Natura, quam te colimus inuiti quoque!

Seneca Hippol.

Naturæ amor lenis

Quasi dicat, Naturalis amor benignus quidam est tyrannus: sed adeo quidem potens & est tyrannus, vt licet amandi nec voluntatem, nec a-

mor lenis

anus, sed po-

num habetemus, ad diligendum nos ipse tens.

cogeret, & inuitos amare compelleret ea, ad quæ nos impellit.

Porro si naturalem paternitatem tot anxietudines & sollicitæ curæ stipent ac sequantur, spiritualis sane longe maioribus vehementioribusque cingitur, adeo vt tam in hac, quam in illa excellenti quodam & naturalem omnem transcendente opus sit amore, quo spirituales patres animarentur, & inuicti infractique in laborando persistenter, omnesque labores & incommoda, quæ se offerunt, athletica quadam constantia perfringerent. Quam hoc sit molestum ac laboriosum, declarat in ea quæ ad Galatas est Epistola Apostolus, dicens: Filioli mei, quos iterum parturio, donec firmetur Christus in vobis. Videte, vt conqueratur & gemat quasi semper parturiens, & quasi perpetuis in torminibus agens, quæ mox explicat dicens: Supra modum grauati sumus, supra virtutem, ita vt raderet nos etiam viuere, & patientiæ propemodum tabulam abiiceremus.

Gal. 4.

Ceterum, Auditores, dum de filiorum spiritualium productione loquor, sancte pieque loqui me velim existimetis, de conuersione scilicet infidelium per Euangelium, de hæreticorum confutatione per scripturarum testimonia, de paruulorum regeneratione per sanctum baptismatis lauacrum, de prænati-

V u petio

Qui sint
patres & fi-
lij spiritua-
les.

Ioh. 1.

periorum ædificationem & bonum exem-
plum, quæ sane spiritualium generationum
species sunt, quibus animæ nascuntur Deo,
& populi, prædicationis aut Sacramentorū
admiraculo ad Deum conuersi, filii eiusdem
constituuntur: *Dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt.* An non spiritualis hæc generatio satis superque exposita est.

Labores porro, pericula, difficultates, inquietudines, & anxietates eidem adherere solitas omnium Prælatorum & Patrum spiritualium nomine verbis efficacibus exponit Apostolus ad Cor. scribens: *Puto, inquit, quod Deus nos Apostolos nouissimo ostendit, tanquam in mari destitatos, quoniam spectaculum facti, in mundo. Angelis & hominibus mundo, nos ut exhiberet, Angelis, ut obstupescant; hominibus, ut imitarentur, & patientiæ nostræ exemplum præ oculis habeant.*

Labores A-
postolorū
patientiaq;
in animarū
cōuersione

Eccius vero memoria complectatur, cuius lingua exprimat labores infinitos & cruciatu incredibiles, quos primogenij illi Ecclesiæ Patres pro filijs suis spiritualibus passi sunt? Vniuersum etenim terrarū orbem peragrarunt, terram ac mare circueierunt, vtrumque sub axem penetrarunt, ad insulas appulerunt incognitas, barbaros denique & immanitate terribiles populos adierunt, idque eum præsentissimo vitæ periculo. Hinc ob causam tam intensam ijs Deus charitatem indiderat, vt dicere nemo non illorum posset, quod illorum de numero vnus: *Omnia sustinco propter electos, vt & ipsi salutem consequantur in Christo Iesu: Contrumelias, inquam, iniurias, calumnias, tormenta, persecutiones, incommoda, austeritates, rigores, corporis afflictationes, ieiunia, vigiliæ, mortificationes, denique omnia, quin imo mortem ipsam pati paratissimus.*

1. Tim. 2.

O ignes! ô æstus! ô charitas! quo non hic amor peruenit? quo non sanctorum horum Patrum affectus penetravit? Huc admirationum me rapiunt illa Apostoli in ea quæ ad Philipenses est epistola incendia, quibus vitam hanc mortalem media inter discrimina, sollicitudines ac difficultates proximi causa subeundas cum vita beata in gloria cœlesti

cum Iesu Christo, propitiæ beatitudinis respectu, æquiparatis & ait: *Quid eligam, ignoro, coactor vero è duobus: desiderium habens dissolui & esse cum Christo; multo magis maluis permanere autem necessarium propter vos.* Ecquod amoris incedium? quam sancta ardens hæc passio? quam supernaturalis hic raptus? vt profus nesciat cœlumne eligat, in quo inter beato; agat, an terram, in qua miseris adobruatur, idque solo proximi & animarum salutis intuitu.

Philip. 1.

Mirabilis
Apostoli
amor erga
proximum.

Amoris autem huius violentia in Apostoli huius animo ita suas exerebat vires, vt etiam vltimus eum egerit, & a Deo separari diiungique voluerit, quo apud homines ageret. Alias vtrum eligeret, ignorabat: mortemne, vt per eius ianuam in Christi gloriam ingrederetur, an vero vitam, vt hoc pacto apud homines commoraretur: sed ad Romanos scribens, ingenue palamque, confiteri non eubescit, amore ductore & impulsore, anathema se, id est, excommunicatum, semorum, exclusum ac separatam à Christi Iesu consortio esse velle pro fratribus. Mihi forsitan fidem non adhiberetis, nisi eius ad manum testimonium haberem: *Cupiebam, inquit, & ego aliquando anathema esse à Christo pro fratribus meis.* Locum hunc exponens magnus Chrysostomus, & *anathema*, heroicumque Apostoli animum demiratus, ait hæc cum verbis sensibiles tartari cruciatus in caput suum deuocare. *Hem quæ mirabilia! quæ paradoxal amore in proximum animas ita inebriari, vt & infernalibus pati tormenta paratæ sint & exoptent? Nec mirum hoc vobis amplius videatur, Auditores: amoris siquidem proprium est, animos succedere, affectum inflammatem, sensus infatuare, potentias expugnare, timores pellere, difficultates facilitare, pericula eneruare, loca imperuia peruia reddere, labores minuere, spinas in rosas mutare, absinthium in mella, omniagenas denique penas incermes prorsus facere.*

A Christo
petit separari propter
proximum.
Rom. 9.

Chrysost.

Mirabilis
sancti am-
oris proprie-
tates.

Iacob cum ingrato Labano septem ipsos annos, magno cum labore, molestia & incredibili sollicitudine, venustam vt Rachelem in vxorem nancisceretur, seruisset, *Sidel autem tamen illi dies pauci pro amoris magnitudine.* quod explicans S. Aug. quæstionibus in Genesin,

Gen. 29.

Genesin.

nefin, ait: *Quarendum est, quomodo dictum sit, videbantur illi dies pauci pro amoris magnitudine, cum magis etiam breue tempus longum esse solet amantibus. Concludit ergo tandem: Dilectum est ergo propter labor in seruitutis, quem facilem & leuem amor faciebat.*

Amor Prælatorum erga filios spirituales magis sit oportet.

Patrum spiritualium amor erga subditos superare debet amor parentum carnalium erga filios.

Num. vi.

Prælati non secus suos habeant, quam nutrices aluntur.

III.

Ioan. 13.

Hinc toties hunc Apostolis suis veluti primis Ecclesiæ suæ Patribus amorem præcepit & commendauit Redemptor, ac præsertim hodierno in Euangelio, in quo legere est: *Hoc est præceptum in uisum, ut diligatis inuicem. Præceptum hoc suum uocat, quod capite proxime præcedente nouum appellat, dicens, Mandatum nouum do uobis, ut diligatis inuicem, sicut dilexi uos, amore scilicet profecto & omnem paternum affectum longe superante, omniaque etiam mortem ac supplicia extrema perferente.*

Potissima interpretum Græcorum pars, ut sanctus Ioannes Chryostomus, Cyrillus, Leontius, Theophylactus, Euthymius, & inter Latinos Rupertus, idcirco præceptum hoc nouum censent appellari, quod in veteri quidem lege iustum esset proximum diligere sicut seipsum, at modo in lege Euangelica plusquam nos ipsos diligere iubeamur, iubemur namque eo inuicem amore complecti, quo nos Redemptor dilexit. Certissimum porro est, illum nos plusquam seipsum dilexisse, testatur id Apostolus Philippensibus scribens: *Qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se equalem Deo, sed semetipsum exinanuit formam serui accipiens.* Pluris haud dubie nostram fecit amicitiam & affectum, quam suum, cum ita sui ipsius est oblitus, ut & Rege se & supremo omnium Domino uilissimum seruum ac mancipium constituerit.

Sanctus Augustinus porro & Beda in alia simul secedentes sententiam, ideo nouum hoc dici mandatum uolunt ob nouos, quos producit in homine effectus; siquidem illum renouat, & pulso uetere fermento, & farinis Aegyptijs, uitæ introducit innocentiam, & uerum ac cælicum creat manna, efficitque, ut simus, uti loquitur Apostolus, *noua creatura.*

Putarunt nonnulli non alio mandatum hoc nouum modo uocari, quam lex Euangelica noua, & Iesu Christi testamentum nouum dicitur: etsi enim ante præceptum hoc latum esset, à filio tamen Dei denuo publicatum, & nouo quidem spiritu fuit; utpote qui uniuersa innouaturus uenerat, ac de se ipse loquitur, *Ece noua facio omnia.*

Alii in alia omnia concedunt, & à prioribus illis opinionibus abeuntes, ideo nomen hoc noui illi inditum arbitrantur: quod, cum uelut inueteratum, & longo, sed prauo usu quodammodo inoleum & quasi obliteratum, antiquatum, ac semimortuum esset, ipse mundi Redemptor illud quodammodo resuscitans, restaurans, orbi commendans; & in uisum reuocans, nouum propterea uocari uoluerit, & ita etiam ipse appellari.

Sunt & alii, qui nouitatem hanc eo spectare uolunt, quod lex antiqua non nisi ex-

Philipp. 2.

S. Augustini ac Bedæ interpretatio.

Galat. 6.

Tertia interpretatio.

Apost. 21.

Quarta interpretatio.

Quinta.

ternam dilectionem præciperet, aut non nisi ad pacem politicam publicamque quietem eandem referret: at Christus interiorem mandavit, vitamque sempiternam illi in seipsum proposuit; atque hanc forsitan ob causam mandatum hoc novum nuncupavit.

Alij longe alta sentientes, priores expositiones rejiciendo, suam vero stabilicndo, id eo præceptum hoc novum dici opinantur, eo quod, tametsi in veteri Testamento mandatum id innotuerit, ipsum tamen obscurum, tenebrosum, intricatum, & torcere-moniarum velut nube involutum fuerit, vix ut appareret amplius, imo iam plane abolitum videretur; sed in Evangelio, omnibus hisce nebulis dissipatis, ac ceremoniis abolitis, elucere, illustre esse ac splendescere cœperit, quasi nova quædam constitutio ac decretum inauditum foret.

Maldoarus in illud Ioan. 13. Mandatum Loquendi & doctrinæ non vulgaris profert; qui in lo-ratio Hebrais familiaris. Nulla harum opinionum non probabilis est, suaque omnes ratione nituntur, quin & singulas summe suspicio ac magnificatio; sed ex oculor & amplector eam, quam nostræ ætatis quidam interpret, insignis & ingenii & doctrinæ non vulgaris profert; qui in lo-ratio Hebrais familiaris. *nouum* pro præstantissimum interpretatur, ex vulgato Hebræorum loquendi modo. Hebræi namque quidquid rarum, illustre, eximium, aut quocumque modo excellens exprimere dum volunt, *nouum* id solent dicere. Exemplo sit locus ille Psalms, *Cantate Domino canticum nouum*, id est, excellentissimo, eo quod noua veteribus & antiquatis præstare videantur. Eundem Hebraismum in Isaia notare est, ubi legimus, *Ego creans caelum nouum & terram nouam.*

IV. Quomodo proximus nobis sit diligendus. Hæ ergo sunt rationes, ob quas hoc diligendi mandatum nouum dicatur, hæ sunt eius & veteres & nouæ nominis interpretationes, restat ergo duntaxat ipsum diligendi modum nosse, quem in Evangelio Redemptor præscribit, cum dicit, *sicut dilexit vos*. non docet rem verbis aut ore, sed re ipsa, & per effecta, quasi diceret: Nihil vobis iniungo, nihil mando, quod non ante ipse præstiterim: nemo suo illos amore indignos existimet, quos ego ipse sum amore complexus, ut vitam & sanguinem illorum gratia impenderim.

Hanc mihi interpretationem suggerit ad verbum *sicut*, quod Redemptor hic adhibet *sicut dilexi vos*, ut scilicet non modum duntaxat, sed magnitudinem etiam amoris, quo inuicem ferri debemus, designaret. Atque ita hoc doctissimus exposuit Rupertus dicens: *Palam faciebat, quomodo vel quantum diligeret nos; tamquam si apertius dixisset, usque ad mortem dilexite inuicem, quia usque ad mortem dilexi vos* &c.

Dilexit porro nos Redemptor sine vllis præuiis meritis, & primum ipse nos est amore di-natus ex sola bonitate sua; nulla ut in nobis esset sufficiens ratio, ob quã hoc modo diligeremur, at sextentæ potius odii causæ, propter quas æternum velut peccatis inquinati reiticeremur. Ita nos quoque erga alios gerere oportet, ipsis benefaciendo, & diligendo non illos tantummodo, qui amici nostri sunt, amarique merentur, sed & omnes in genere, & quos diligere non tenemur, ipsorum merita præuenientes. Idque exemplo Redemptoris, de quo legimus in Evangelio, *sicut dilexi vos*, &c.

Amorem porro hunc etiam extendi voluit Deus, & vnionem hanc & charitatem etiam maiorem esse, vnde ad Deum Patrem suum orando, ait: *Pater oro, vt sint vnus, sicut ego & tu vnus sumus, vt credat mundus, quia tu me misisti.* Maxima sane vnio ac perfectissima quædam charitas hisce est verbis exposita: & significare Redemptor voluit, eam inter nos mutuo cõcordiam, vnionem, & charitatem debere repetiri, quæ inter personas SS. Trinitatis datur, vt pote quæ in omnibus, & per omnia infinita est; ac quæ proinde forissecus & exterius adeo magna videatur, vt ex ea mundus videat Deum in terras venisse; eamque hoc modo instituisse. Huc proculdubio respectum habuit Tertullianus, cum mutuam fidelium charitatem, vnionemque summam reip. *Christiana mir. culum vocat & symbolum.* Veta namque Christianorum nota est inuicem ita diligere, vt eos inuicem Christus dilexit, iuxta hæc Evangelii verba, *sicut dilexi vos*, &c.

Ingentem huiusmodi Redemptor dilectionem ostendit, quando naturam nostram sibi veluti conubio copulauit; quin & maiorẽ cum

Amavit nos Redemptor sine vllis meritis præuiis.

Vult eandem inter mortales esse vnionem, quæ inter personas diuinas est.

Rom. 5.

cum eadem iam assumpta, pro amicis iuxta atq; inimicis vitam ponere voluit. Exaggerat hoc Apostolus dicens: *Commendat autem charitatem suam Deus in nobis, quoniam cum adhuc peccatores, effusus secundum tempus pro nobis Christus mori usus est.*

1 Reg. 13.

Secundo Regum libro extremum sane David Rex erga filium Absalomum affectum declarat, quando cognito cum transfixum, in has voces queribundus erupit: *Filium Absolon, quis mihi dedit, ut ego moriar pro te?* quasi diceret: Ita te corde meo infixum gerebam fili mi, ut audiens te è vita discessis, ipse pro te naturæ debitum solvere mallet, teq; meo regnare loco: nullum modo mihi superest gaudium, voluptas nulla, solamen nullum: vellem ex animo pro te mori, & te vivere. Sed quod Rex ille expressit verbis solum, hoc Redemptor re ipsa ostendit & præstitit, vitam suam pro nobis exponendo.

Exod. 8.

Figura amoris Christi erga homines.

Designatur hoc obscura quadam ratione in libro Exodi, ubi inter primaria Pontificis summi ornamenta rationale iudicij describitur, quod eleganter sciteq; fabricatum, & duodecim gemmis, duodecim tribuum nomina præferentibus, insignitum, super Pontificis pectus ponebatur: decorem illi & splendorem addebat zona hyacinthina ac balthus, quo rationale cingebatur & superhumerali. Adeo, ut Pontifex hoc modo vestitus, imago foret Jesu Christi magni illius Sacerdotis, qui fideles omnes in corde & affectu insculptos gestaturus erat, atque insuper regia quadam zona cingendus, non quidem colons hyacinthini, sed aurea penitus, id est, amore quodam erga homines ardentissimo. Quod vero olim figurate expressum fuit, hodie re ipsa in Evangelio completum fuit, ubi dicitur, *Sicut dilexi vos.*

Apo. 1.

Eadem in significatione videre est in Apocalypsi angelum *præcinctum ad mamillas zona aurea.* Scio sanctum Augustinum & Ambrosium per cingulum hoc aureum multitudinem Sanctorum designari vel e. Noui item Abbatem Rupertum per ipsam regiam Christi auctoritatem ab omni miseria & corruptione immunem intelligere, de qua in Psalmis lego: *Dominus regnavit, decorem indutus est Dominus fortitudinem, & præcinctus se-*

Psal. 92.

sed, veritatem tangunt propius, qui per zonam hanc auream charitatem putant designari. Per duplicem autem mamillam, duplicem zonam cedinem & suaviter amoris Jesu Christi auream. Erga Ecclesiam intelligere oportet, aut duplicem Testamentum, aut misericordiam & iustitiam Christi, quibus Ecclesiam gubernat, quod utraque hæc regenda Ecclesie ratio à charitate ac dilectione veteris aurea, id est, perfectissima procedat: & verba *cingi & cingulum* designare, in Christo Jesu maxime & acutissimum cum fideibus caritatis vinculum existisse.

Mirum porro videri nemini debet, si charitatem, est virtutum ceterarum reginam cingulo comparemus. Apostolus enim similitur. Paulus eandem comparisonem adhibuit dicens: *Super omnia autem hac charitatem habete, quod est vinculum perfectionis*: quasi diceret, Charitas est velut illustre quoddam cingulum, eo quod omnes stringat, vinciat, cingat & quodammodo contineat virtutes, impediaturque, ne quarum velut in gloria ac nullius valoris humi serpat.

Huc alludit haud dubie Servator, Apostolos suos alloquens, *Sint lumbi vestri præcincti, & lucerna ardentes in manibus vestris.* quid his Redemptorem verbis designare voluisse putabimus? Auditores. Crediderim equidem in hoc loquendi tropo per cingulum charitatis notari, utpote quæ ceteras virtutes continet ac retinet, semperque renes nostros ac cor debet cingere, per lampades autem ardentes vitam quamdam fidem, quæ ambæ virtutes Dei servis in tantum necessariae sunt, ut illis destituti vix incedere, id est, vix in hoc mundo vivere, & in altero mercedem sperare valeant aut præmium.

Eandem credo ob causam duas illas catenas aureas in rationali Pontificis charitatem adumbrasse, quæ catenæ instar virtutes alias Christianos ligare & continere debet: *Faciatis, inquit Deus, in rationali catenas sibi invicem coherentes ex auro purissimo.* quæ hoc modo verba Venerabilis Beda exponit: *Catena, inquit, ex auro purissimo est continentia casta, & non ficta dilectio, rationali, id est, cordi firmiter affixa, due autem sunt, quia duplex est amor, Dei videlicet & proximi.* Hic porro in

Vu 3 pro-

Charitas designata per zonam auream. Erga Ecclesiam intelligere oportet, aut duplicem Testamentum, aut misericordiam & iustitiam Christi, quibus Ecclesiam gubernat, quod utraque hæc regenda Ecclesie ratio à charitate ac dilectione veteris aurea, id est, perfectissima procedat: & verba *cingi & cingulum* designare, in Christo Jesu maxime & acutissimum cum fideibus caritatis vinculum existisse.

Col. 5.

Charitas ac Fides Christiano necessaria. Luc. 12.

Beda.

proximum amor in Euangelio nobis potissimum commendatur, idque exemplo amoris Christi Jesu, *Vi diligatis inuicem, sicut dilexi vos, &c.*

Hæc autem eius dilectio adeo vehemens & intensa fuit, vt eam sanctus Bernardus in Cantica scribens, esse dixerit, violentiam, potentem & longo vulgarem amandi modum interuallo transcendentem: *Itane summus omnium inus factus est omnium? Quis hoc fecit? amor dignitatis nescius, dignatione diuis, effectu potens, suauis efficax, quid violentius? triumphat de Deo amor, quid tamen tam non violentum? amor est, quæ est ista vis, quæso, tam violenta ad victoriam, tam victa ad violentiam? Aditumne quid vnaquam elegantius aut dignius? Notanda porro vltima verba sunt: *Tam violenta ad victoriam.* Et sane Redemptoris in genus humanum amor violentus ad victoriam fuit, id est, ad superandas & perfringendas difficultates & impedimenta omnia, quæ ab hominum peccatis ac demeritis poterant occurrere. Adeo vero illum crimina & horrenda flagitia non impediuerunt, vt ad vehementius etiam & maiori cum violentia amandum ipsum potentius excitarent.*

Hanc forsitan ob causam Apostolus, hac dere agens, ait Redemptoris amorem omnem scientiam exsuperasse, quasi eum incomprehensibilem, & omnem humanam cognitionem transcendentem iudicaret. Is namque verborum eius sensus: *Vt possitis comprehendere cum omnibus sanctis, quæ sit latitudo, & longitudo, & sublimitas, & profundum scientiam etiam supereminentem scientiam charitatem Christi.* Hæc autem expositio è Græco melius intelligitur, in quo legimus, *ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἡ ἡμετέρας ἀγαπᾷν ἡμετέρας*, vt is sensus sit, *Charitatem Christi esse supereminentem omniscientiam, & omnem lōge transcendere cognitionem.* Nos quoq; promissi immemores, limites transilire nostros videmur, sponponderam namque quam breuissime ea, quæ Euangelij erant, transeurere date veniam, Auditores, ipsa me amoris vis alio sum nihil minus cogitantem abripuit, & plura quam putaram, dicere coegit, sed canam receptui, & ad alterum orationis membrum accingat, quo magni huius A-

Ser. 64. in Cant.

Christi in homines amor dicitur est violentus.

Ephes. 3.

Amor Christi omni scientiæ supereminet.

postoli Barnabæ, cuius hodie festum anniuersaria festiuitate cultuque recolimus, virtutes gratias, merita, charismata, ac reliquam eius perfectionem dicendo profæqui statueram.

Porro antequam vastum hoc æquor conscendam, dubiolum quoddam, cuius diremprio ad gloriosi huius viri laudem ac gloriam mirifice facit, dissoluendum est: Num scilicet sanctus Barnabas vere Jesu-Christi fuerit Apostolus. Rationes quæ id dissuadeant, sunt hæc. Prima: quia fuit de numero septuaginta duorum discipulorum, non vero è duodenario Apostolorum choro. Secunda, in vniuerso Euangeliorum contextu, quo loco duodecim recensentur Apostoli, nulla sancti Barnabæ fit mentio. Tertia, Matth. 29. nonnisi duodecim sedes memorantur duodecim Apostolis destinatae; è quorum numero etsi se Judas proditor exemerit, constat tamen sanctum Matthiam eius esse in locum surrogatum. Quarta denique, si S. Barnabas Apostolis connumeraretur, tredécim forent, ac proinde plures quam Redemptor ipse elegerit, idque textui Euangelico aduersari videretur, in quo habemus, *Nonne ego vos duodecim elegeri?*

Certissimum tamen & exploratissimum est, sanctum Barnabam vere esse Apostolum S. Barnabæ constitutum, & vna cum Apostolo Paulo ad illustre hoc munus adoptatum; idq; singulari Dei iussu, vt ex Apostolicis actis fit manifestum; *Segregate mihi Saulum & Barnabam in opus, ad quod assumpsi eos.* quibus Apostoli reliqui deinde manus imposuerunt, & precibus præmissis missionem illis decreuerunt. Quod vero ad Diui Matthæi locum, qui sententiam nostram maxime conuelleret, & opinionem contrariam stabilire videretur, attinet, dico vel numerum certum pro incerto eo loci positum esse, vti scripturæ insolens non est; vel non hinc erui plures propterea sedes nō fore, sed duntaxat suam horum vnicuique in cælo sedem futuram, & in eadē duodecim tribus diiudicaturum, quasi ideo plures alij Sanctorum sedes non essent habituri, aut cum aliis confessuri. Hinc etiam Regius Propheta de hisce sedibus indistincte loquitur, *Illic sederunt sedes in iudicio, sedes super domum*

V. Num S. Barnabas Apostolus fuerit Jesu Christi.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Ioan. 6.

Act. 13.

Psal. 120.

domum David; ut certum illarum aut statum numerum non esse inuat. S. Joannes suis in apparitionibus viginti quatuor se ait vidisse, Et in circuitu eius sedilia viginti quatuor. Quare cum ipsum Apostoli nomen non nisi nullum significet, & S. Barnabas vere à Spiritu S. cum Paulo sit missus, minime dubitandum, quin vere Apostolus fuerit.

Hoc primum constituto, iam sancti huius Apostoli laudes benedictionesq; dicere exordiar. Incipienti occurrit, illum in Scriptura *virum bonum* appellari: è quo titulo eius virtutes, animæ constitutio, morum honestas, vitæ sanctitas erui potest: quod sane nomen honorè, gloriam ac laudes includit, & non nisi in filios Dei, & ad vitam æternam speciatim prædestinatos quadrat.

Multi quidem egregio hoc & sancto appellati sunt cognomine, sed nemo non illorum vir magnus fuit, & electus ac designatus à Deo, & ab hominibus idcirco cultus ac honoratus. Primus, quem glorioso hoc decoratum titulo comperio, fuit Saul, primus Israelitarum rex, cui hoc Scriptura dat elogium; *Et erat ei filius, vocabitur Saul, electus & bonus; & non erat vir de filiis Israel melior illo; ab humero & sursum eminebat super omnem populum.* Duo his in verbis noto: Primum, Saulem, antequam regno admoueretur, & regimen populi capesseret, electum à Deo fuisse & non ab hominibus; fuisse electum ut bonum, & omnium popularium optimum, & magnitudine cæteris supereminentem: ut hinc euidens fiat, eos, qui ad regimen aspirant, & dignitatibus tam politicis quam Ecclesiasticis inhiant, suam expectare electionem debere, & donec cœlitus vocentur, non vero à terra: debere insuper esse bonos, omnium optimos; & cæteris non magnitudine corporis, non generis nobilitate, non opum copia, non alius mundi eminentiis, sed virtutum, doctrinæ, sanctitatis, meritorumq; magnitudine ac prærogatiuis præcellentes.

Alterum, quod noto, est, Saulem, etsi cœlitus electum, etsi regem terrenum, & omnibus, qui tum in Judæa agebant, & sanctitate & bonitate initio præstantem, antequam quidem mundanæ magnitudini se immer-

geret; nihilominus tamen potuisse reprobari, in pessimum degenerasse, ad maxima flagitia descendisse, & ferali ac funesta catastrophe vitam conclusisse. Casus terribilis, mutatio admirabilis, vera tamen historia, ut hinc insensibilis diuinorum iudiciorum arcana miremur, illinc vero salutis nostræ discrimina, fragilitatis fluxum ac refluxum, vitæq; inconstantiam formidemus. Is siquidem hodie in prædestinatorum censetur numero, qui crastina forsitan die inter damnandos annumerabitur. Is initio est Christi discipulus, qui tandem, velut apostata, desiscens cum Juda aduersus Dominum suum conspirat, latronibus se adiungit, & omni honore, salute ac vita misere excidit. Sæpe quoq; hic vir bonus erat, & vitam integram ducebat; quamdiu priuatus fuit, & rebus sæculi se non immiscuit, sed ubi instar Saulis, iisdem se dedit, & ad dignitates & honores extolitur, fit nequam, insolens, tyrannidem exercet, omnibus malo est exemplo, & vitam scelestam viuit: sed ad bonos viros nostratos redeamus.

Secundus hoc dictus nomine est David rex, qui ab ipso rege Achis hoc primum coram magnatibus cognomine est vocatus: *Vocauit ergo Achis David, & ait: Viuit Dominus, quia rectus es tu, & bonus in conspectu meo; & non inueni in te quicquam malè ex die, qua venisti ad me, usq; in diem hanc.* Ut vero plena in eum laudum & præconiorum plaustra coniceret, mox etiam subiungit: *Scio, quia bonus es tu in oculis meis, sicut Angelus Dei.* Beatus porro ille, qui hoc modo, & hæc cum estimatione coram Regibus & Principibus terræ, & in mundi aula viuit: beatorum vero, qui ad famam nomenq; quod obtinuit, merita, morum honestatem, vitæque sanctitatem & integritatem adiungit, quæ vera bonæ estimationis fundamenta sunt & bases. Beatus, inquam, qui Davidis exemplo apud Optimates, & viros principes, viri iusti, boni sanctique nomen est consecutus: at longe beatorum, qui reuera apud Deum bonus est, & qui ad nomen, & quæ videntur exterius, interiora facit respondere, & mentem, & cor communi voci hominum ac plausui attemperat, quo perfectam vitam agat, ac retum

Honores
muran-
totes.

David di-
ctus vir bo-
nus.

1. Reg. 29.

David di-
ctus bonus
sicut angelum
Dei.

hypo-

Apost. 4.

S. Barnabas
dictus vir
bonus.

Multi in
Scriptura
dicti viri
boni.

1. Reg. 9.

Hominis
inconstan-
tia.

V.
S.
bas
olus
Jesu
ti.

ma
ba
fuit
olus.

120.

hypocriteos ac palliationis subdole nomen fugiat.

Sed ecce nouum quid, & quod ad impiorum confusionem mirifice facit; Dauidem, etiam virum integerrimum, & vitæ sanctitate & innocentia Angelo parem ab Achis Rege iudicatum, aulicis tamen displicere, magnatibus inuisum esse, omnibus grauem, tandem etiam contumeliose, probroseque aula eiici. Audite porro, quæ litterarum eius dimissorium fuerit formula: *Non inueni in te quicquam mali*, ait ipsemet Rex, *sed satrapæ non places, reuertere ergo, & vade in pace, & non offendas oculos satraparum Philisthim.* Hoc scilicet modo viri boni in aulis Principum & Summatum tractantur. Neque enim hoc semel duntaxat in Regis Achis Philisthai, & idolorum cultui addicti aula contingit, sed quotidie in Christianissimorum, Catholicissimorumque Regum aulis id fieri certissimum est: in quibus viri pij & fideles Dei famuli adeo displicent omnibus, vt, tametsi vitam agant inculpata, omnisque piaculi expertem, tametsi mores & actiones non nisi meram sinceritatem spirant, imollet vel Angeli forent, Principibus, & satrapis displiceant, aulicisque sint graues: quos licet reges vt viros integerrimos agnoscant, regia tamen eos excedere, & Regum penetrantia deserere oportet. Vt enim Dauidis & Satraparum, vita sibi inuicem aduersantur: humores Palæstinarum cum territorio Philistharum nequaquam cõcordant; ita nec virtutes, modestia, temperantia, sobrietas, castitas, honestas, cæteræque virorum sanctorum dotes aulicorum Principumque vitæ agendique rationibus placent. Sed ad lineam redeamus.

Tertius viri boni nomine indigeratus est Tobias sanctus: Ille senex, videns quippe Raguel filium illius filia suæ ambire coniugium, hæud illibenter votis eius annuit, insigni & laudabili patris eius apud omnes nomine ac fama potius inductus: quam opibus, quas speraret, aitque: *Benedictio sit tibi filii, quia boni & optimi viri filius es.* Laudabile sane filio est, & optimum, parentis sancti pijque filium esse: atque hoc illi nomen maiora affectu commoda, & honorem parit ampliore, quam testamentum aliquot locupletissimis ipsis sponsonibus legatisque refertissimum.

Boni viri aulicis exosif.

Tobia 7. Bonum parentum no men filii multum prodest.

pliore, quam testamentum aliquot locupletissimis ipsis sponsonibus legatisque refertissimum.

Quartum hoc dictum nomine legimus summum Pontificem Oniam, cui hoc libri Machabeorum adscribunt elogium, *Oniam, Mach. 5. qui fuerat summus Sacerdos, virum bonum & benignum, verecundum visu, modestum moribus, & vir bonus & eloquio decorum, & qui à puero in virtutibus nris exercitatus sit.* O dotes & proprietates Præfato dignissimas! illi namque, qui alios regere cupit & dirigere, in primis est necessarium, vt vir bonus sit, benignus ac mitis, nullam vultu impudentiam, audacemque fronte insolentiam præferat, nullam in moribus dissolutionem, in verbis lasciuiam; sed e contra cordis sinceritas, oculorum demissio, morum modestia, & eloquentiæ robor sunt illis, qui aliis præesse & dominari voluerint, cum primis necessaria.

Quintus, cui hoc Spiritus sanctus nomen indidit, est nobilis ille decurio in Euangelio memoratus, fidelis ille Jesu Christi cliens, Josephum ab Arimathia, cui hoc accinit Euangelium, *Et ecce vir nomine Ioseph, qui erat da:urro, vir bonus & iustus.* Illustre quidem nomen, sed in duce ac centurione militari, ac qualis Ioseph erat, in solitudo, vocari iustum virum bonum, quæ duæ virtutes in homine bellis assuetæ rarissimæ sunt.

Sed hoc inter alios etiam nomine insignitus est noster Apostolus Barnabas, de quo in Apostolorum actis legitur. *Vir bonus, & Spiritu sancto plenus.* Bonus inquam reuera, quique assimilari meretur illi, de quo in Euangelio legitur: *Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bona.* quor enim bona desideria, quor pij conceptus & intentiones, quor deuoti affectus, quor laudabilia proposita, aliaque diuitiæ spirituales ex Apostoli huius cordis penuario depromptæ sunt?

Lucæ 19. prudens ille paterfamilias prudentem ac frugi seruum deprædicans, à duobus protissimum rebus illum commendat, à seruo Jesu bonitate nimirum ac fidelitate. *Euge serue bone & fidelis.* Sanctus Barnabas, verus fuit Redemptoris seruus, & vtramque hanc virtutem inuiolatam seruauit, & in illius obsequium cultumque penitus impendit. Fuit namque

Luc. 23

Ioseph ab Arimathia dictus vir bonus.

Act. 11.

Matth. 12.

Luc. 19. S. Barnabas Christi bonus ac fidelis.

namq; illi ad mortem vsq; fidelis, & toto vitæ tempore bonus ac sincerus permanfit, atque hinc *vir bonus & Spiritu S. plenus* nuncupatur.

Tom. 12.

In Prouerbiis hoc velut tritum sermone adagium leges: *Qui bonus est, hauriet sibi gratiam à Domino.* neminem vnquam existisse inter mortales mihi persuadeo, in quem aptius concinniusq; prouerbum hoc quadraret, quam in sanctum Apostolum nostrum: quod enim bonus esset, à cælo dextraque diuina omni: genas gratias, dona, charissimata benedictiones, virtutes, meritaque hausit, vt & Spiritu autē sancto repletus fuerit, quam in Apostolum ab eo segregaretur.

2. Cor. 12.

Apud Ecclesiasticum item in viri integri ac boni commendationem legitur, *Homini bono in conspectu suo dedit Deus sapientiam, scientiam & intelligentiam,* quæ in Barnabam nostrum non ablone trahi queant: cum enim bonus esset, vere in illum omnes hæc illustres qualitates Deus effudit; sapientiam nimirum ad cognoscenda mysteria; scientiam ad naturalium cognitionem, intelligentiam denique, quo se ipsum intus & incute perspiceret. In signum autem hæc illi omnia collata fuisse, Spiritu sancti donis dicitur repletus inter quæ tria hæc dona principem locum obtinent.

S. Barnabas sapientia, scientia, & intelligentia coelitus donatus.

2. Cor. 6.

Ecclesiastici caput sextum egregiam hanc mihi sententiam suggerit ad Apostoli huius boni præconium minime deseruentem: *Verbum dulce multiplicat amicos, & misigat inimicos; & lingua gratiosa in bono homine abundat.* Hæc animo menteque penitus rimatus verba, ipse mihi haud vanus sum augur, hæc fatidico quodam spiritu iam tum de Apostolo nostro prædicta fuisse, cum enim vir esset optimus, tam gratiosa placensq; eius fuit oratio, vt sexcentos inter se animos dissidentes reconciliarit, & belluinas & indomitas dulcedine sermonis in hominibus passiones mansuefecerit, cordaq; adamante duriora emolliuerit. Et sane lingua eius adeo disertæ & mouere edocta fuit, vt infinitas prope animas, quas peccatum extra viam salutis abripuerat, ad rectum iter Euangelicæ prædicatione reducerit. Gratia siquidem loquendi cum vitæ eius bonitate minime quadrabat.

Viri boni sermo placidus & gratiosus.

Bessai tom. 3. de Sanctis.

Vir bonus. Hanc porro bonitatem enixissime suis in deprecationibus & Domino Regius Propheta postulat, dicens: *Bonitatem, & disciplinam, & scientiam doceme.* Pius hic Rex bonitatem simul & scientiam à Domino efflagitat: scientia namque sine virtute omnis est honoris & meriti plane expers. Sublimem siquidem esse Philosophum, & improbum Christianum vix simul consistunt. Porro vir bonus Barnabas vere vtrumq; habebat; bonus quippe erat, vt pote de quo scribitur, *erat vir bonus, & sapiens, quia plenus Spiritu sancto.* Atq; scientiæ & bonitatis huius adminiculo populos cultu ac natione barbaros Christo afferuit.

Psal. 118.

S. Barnabas habebat bonitatem simul & scientiam.

Fuit reuera vir bonus, inque singularis eiusdem bonitatis signum ex historiis discimus, illius in ædibus sacram suam cœnam pridie passionis Redemptorem celebrasse; cœnam inquam æq; epulum illud illustre & exquisitum, simile vt non viderit vnquam orbis, cui nimirum conuiuia interfuit ipse Dei filius, duodecim Ecclesiæ principes, in quo Apostoli omnes in Sacerdotes sunt consecrati & Episcopos, in quo sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum fuit institutum, S. Joannes super pectus dominicum recubuit, & Redemptor ipse discipulorum pedes abluit, ablutosq; terxit. Atque hæc omnia in Apostoli huius ædibus facta sunt.

Cœna vltima in Barnabæ domo celebrata.

Ipsa etiam mater eius eleemosynarum effusione in pauperes inclita erat, & hospitalitatis nomine notissima, vt & Apostolos suo sepe numero recto exceperit hinc & Apostoli senatus princeps Petrus, cū non sine miraculo Angeli auspicio ductuque è carcere Herodiano eductus esset, confestim recta Mariæ S. Barnabæ matris domum, velut propriam, petiit. Vnde colligere est, quantopere fidei ac sinceritati eius fideret, quamque eius in ædibus familiariter versaretur. Hæc fuit in Annalibus Illustriss. Cardinalis Baronius.

Mater eius eleemosynis dedita.

Tom. 1.

Rursum *vir bonus* dicitur simpliciter & absolute, nullius vt mentio fiat imperfectionis: quod inter homines rarissimum est, etiam perfectissimos, nullum siquidem reperire est speculum, quod non vel minima sit macula vel labecula inpersum, quin & in ipsa

Luna tenebrosas quasdam nubeculas cernere est. Verum nec omnes simul Apostoli, nec omnes pariter homines quicquam, quod huius viri vitam coinquinaret, aut velleuisime inficeret, inuenerunt. S. Hieronymus testatur, & ad oculum veritas ipsa patet, ita omnes de eius integritate passim bene scississe, vt ob hanc ab omnibus coleretur & diligeretur.

S. Barnabas ab vniuerso mundo cultus.

S. Barnabas vt Deus habitus.

Act. 14. Joannes Baptista Messias habitus.

Coleretur inquam, atque adeo quidem cultu, religione & honore, vt Lycaonijs eum inter se agere conspiciant, eiusque vitam & actiones intuentes, stolidam quadam & idololatricam fatuitate dementati, in eam ilico sententiam venerint, eum vt Deum in terram à caelo delapsum crederent. Vnde Scriptura: *Turba autem leuauerunt vocem suam: Dij similes facti hominibus descenderunt ad nos.* Iudaei quidem Joannem Baptistam vt Messiam suspexere & receperunt, ac Lycaonij longius progressi sunt, nam etsi stolide & insupportabili quadam superstitione S. Barnabam vt Iouem, maximū ac summum Deorum, in terris suspexere.

Imago viri boni apud Ethnicos.

Forfitan ob summam, quae in hoc Apostolo elucebat bonitatem, Iouis eum donarunt nomine Lycaonij: nam Iouem & optimum simul & maximum Gentiles dicebant, quo nomine bonitatem quandam extremam & supremam denotabant, quin ij ipsi gentiles, vt virum bonum sincerumque, & cuius virtus maneret inconcussa, nullis cedere nescia castibus, exprimerent, eum ipsum pingebant Deum, ingenti vinculum catena, quam reliquum Deorum vulgus attrahebat, eumque, sed irrito conatu, caelo in terram detrahere contendebat. Hoc hieroglyphico vel emblemate signabant, hominem semel in virtute firmiter radicatum ac fundatum nullo quorumlibet impetu ac violentia viriorum (quorum imago sunt vana illa deorum nomina & numina) non Martis violentia ac minis, non Mercurij eloquentia, non Junonis opibus ac regnis, non Vulcani flamma, non Veneris pellacia ac leuociniis, non cantu Apollinis, aut Musarum delinimentis, non dentiq; Neptuni procellis ab eadem ac recto mentis statu vnquam diuelli posse.

Aut forfitan ob terribilia praedicationis illius tonitrua, & horrendas irae diuinae, caelestium iudiciorum, flagellorum prauari- cantibus praeparatorum, ignis tartarei, suppliciorumq; infernalium, quae nulla non con- cione & exhortatione populo proponebat, comminationes, Iouis illum Lycaonij no- mine donauerunt. Nam Ioui fulmina ac tonitrua ascribebant veteres. Audientes ergo magnum hunc Apostolum in cathedra de- tonantem, & diuina vindictae grauitate au- ditores percellentem, fulmina quoque ac tonitrua verborum per aures illorum spargentem, Iouem se alterum spectare & audire cre- dabant in caelis tonantem, atq; inde fulgura in terras eraculantem. Illius siquidem maiestas non minus Lycaonios percellerat, qua veteres illos Hebraeos fulmina Sinaica, qui ver- borum diuinorum fragores ac tonitrua ferre nequaquam valentes inclamarunt: *Ne loqua- tur nobis Dominus, ne forte moriamur, &c.* Exod. 17.

Verum hoc in facto non minus sapien- tiam simul & profundam S. Barnabae humili- tatem, quam stolidam sacrificulorum illorum superstitionem admirari oportet. Narrat si- quidem historica series, Paulum & Barna- bam vbique gentium Euangelium dissemi- nantes, cum Lystram Lycaoniae oppidum ven- issent, & in ipso oppidi introitu claudo pe- dum usum restituisent, à cuius miraculo hoc percussis, vt Deos quosdam habitos, & S. Paulus Barnabam quidem Iouis ob bonitatem na- ditus Mer- ruralem, Paulum vero Mercurij ob eloquen- curius, & tiam, nomine donatos. Hinc Iouis sacrifi- Barnabas culus ne neglectorum numinum reus foret, Jupitet. vtque Deos in terram delapsos debita ma- ctaret victima, duci ilico ad illorum hospiti- am coronas & tauros iubet, qui illis velut de- bita statera quoque hostiae immolarentur. Quo viso Apostoli, & sanctus Barnabas in primis ob hanc populi impietatem vesaniamq; ex- candescens, sacrificiumque hoc detestatus, à turba se subduxit, & vrbe, scissis ex iusta in- dignatione vestibus, excessit, eos insensa- tosque hoste idololatrias castigans, qui ho- mines tam temere referebant in Deos, & è creaturis mortalibus numen quoddam coe- leste constituebant. Tentatio haec alterius mihi similis plane memoria refricat, cum sci- licet

licet Zachariæ magni filius Joannes oblatos à Synagoga legatis ad se in desertum destinatis honores & illustre ac sanctum Messia nomen repudiavit, seque iis censuit indignissimum.

Ceterum hæc vestis discissio irati, dolentis, stomachantis, ac blasphemantis animi est nota. Equidem libens concesserit Mos siquidem apud Judæos obtinebat, ut auditis horrendis quibusdam blasphemis, vel crimine insignia supplicia promerito, vel, ut magnum quendam iniustitiamque dolorem testarentur, vestem discinderent aut dilacerarent. Sexcenta huius rei exempla per sacras suppetunt literas. Ita summus Pontifex Caiphas, audito Redemptorem libere se Dei filium dicere, quasi horrendam quandam, intolerabilemque blasphemiam inaudisset, stomachatus & succedens vestem dilacerat: etsi id Pontificem facere Leuiticus inhibuisset. Sed erat hoc veluti præambulum quoddam, ac prælagium, dignitatem illam pontificiam brevi abrogandam, & aliam eius loco successuram.

Ita quoque Caleb & Josue, duæ illæ tribuum Israëlitarum columnæ, viso populum panico quodam pauore cõsternatum, & falsis exploratorum relationibus nimis credulum, promissam Patribus terram, quam tamen ipsi coram explorant, inspexerantque, ingredi nolle, indignâtes & feruidi iracundia vestem disciderunt. Ita & Ruben, Jacobi Patriarchæ primogenitus, Josephum fratrem parvulum, è cisterna ablatum cernens ingenti correptus dolore, ut indignari hocce ob factum insigniter se testaretur, rupit vestimentum suum.

Si plura testimonia & exempla vultis, Auditores, vos ipsi sacra evolvite volumina, & sexcenta huius farinae legentibus occurrent. Videbitis in primis in libro Judicum, Jephthe magnum illum Hebræorum vindicem filia sibi carissima morte ob oculos posita, quam animo cordeque amaritudinem fovebat, foris etiam testaturum, vestem in frustra conscidisse. Eodem in tractu videbitis, Davidem, nuntiata Saulis filique eius Jonathæ nece, ita animo indoluisse, ut eam vix æquanimiter ferreas, & intrinsecum foris dolorem te-

staturus, uti cor amaritudine, dolore & indignatione dissecabatur, ita purpuram, paludamentum, trabeam, & cetera regis dignitatis schemata coram principibus Israël diffregit.

Inde transgressis in terram Hussitidem, & domum Jobi ingressis, commiserationem vobis excitabit laudabilis ille paterfamilias, qui cum bonorum ac facultatum omnium tacturam, & omnes inimici insultus interrita mente pertuisset, & oculo sicco spectasset, audito filiorum filiarumque omnium repentina domus ruina involutorum interitu, hosti fortunæque cedere, & animum videtur omnem despõdere. Ut enim cladem hanc è nutio intellexit, dolorum æstu velut obrutus, & amaritudinis magnitudine victus, in terram se abiicit, cælum gemitu & luctifico lamento complet, & scindit vestimenta sua, suspiriis pectus distumpit, & lacrymarum obruitur oceano.

Denique violenta hæc vestium diffractione aut discissione insignem veteres blasphemiam & dolorem vehementissimum denotabant. Et sane Thalmudistæ in libro de Magistratibus, & in suo Misnaroth scribunt, Judaicam quamdam traditionem esse auditis blasphemis vestem discindere. Adeo ut Apostolus noster veterem hanc patriamque servans consuetudinem, ac viso sibi ut numini cuidam ciues hos cultum & victimas deferre velle, cum non nisi merus esset homo, ut absurdam rei huius indignitatem blasphemiam & impietatem ostenderet, indignatus & stomachatus vestem dirupit, vna cum socio civibus alte inclamans: *Quid hoc facitis? Et nos mortui es sumus, similes vobis homines, id est, Turpiter erratis omnes, nihil in nobis diuinitatis, vestri instar mortales sumus, & non secus ac vos in cineres convertendi.*

Ut illustre hoc Apostoli factum melius liquidiusque elucescat, occurrit simile pro-

Thalmudistalib. de magistr. de quadruplici morte. In misnaroth tract. de volum. par. no. 6. 3.

Augustus dictaturam recusavit.

Joan. 9.

Vestium discissio signum blasphemie & doloris, Matth. 27.

Leuit. 10.

Num. 14.

Gen. 37.

Jud. 11.

1. Reg. 41.

Dion lib. 14. stratis, vestibus dilaceratis, & corpore nuda-
Zonaras t. 2. to, vt populo commiserationem excitaret,
Suetonius in sumq; honore delato dolorem ostenderet,
Augusta in populo applicabat, hanc vt à se dignitatem
c. 92. amoliretur, & in alium eidem patem trans-
funderet. Generosum illud quidem & illu-
stre in Romano hoc Imperatore est; at Bar-
nabæ nostri facinus longe dignius ac nobi-
lius, cum enim Augustus non nisi popularis
cuiusdam dignitatis honores repudiaret, hic
omni diuinitatis gloria se indignum credi-
dit, & quo eum tempore stolidi Lycaonij di-
uinis afficere mollebantur honoribus, se vt
hominem & mortalem abiecit & dimisit. In-
signe nobis hoc exemplo documentum de-
dit, vt discamus quam promptissime hono-
res, dum eos nobis mundus offert, fugere.

VI. Discimus hinc & alia, quid autem? Præ-
Magna S. ter mundanorum honorum contemptum
Barnabæ magnam profundamque humilitatem, vt
humilitas. intra proprios nos limites & esse nostrum
contineamus, nostrum nihilum conside-
rantes, & omnem naturæ ambitionem præ-
scindentes, ne in fugacis tandem vanitatis
aërem ventosque euanescat Haurimus hoc
ex illis, quæ ad sacrificantes protulit, ver-
bis, dicens: *Quid hoc facitis? & nos mortales
sumus, similes vobis homines.* Mundus eum,
vt Deum veneratur, ipse vero non nisi ho-
minem se esse agnoscit: immortalitatis eum
honoribus afficere populus satagit, ipse o-
riginariæ, naturalisque fragilitatis intuitu
titillantem hanc auram explodens nequid-
quam commouetur: mundus per super-
biæ eum aëra gestit sustollere; ipse autem
rutum humilitatis asylum quantocyus con-
fugit.

Apoc. 19. *Quid hoc facitis? & nos mortales sumus.* Idē
prope & eandem pene humilitatem noto in
Angelo illo Apocalypseos. Joannes namq; ad
cuius conspectum extra se raptus, & Deum i-
psum videre se ratus, ilico ad pedes eius acci-
dere voluit, pronus illum adoraturus, & de-
bitis diuinitati honoribus honoraturus; sed
indignans Angelus impedit, & eum à se ho-
norem reiiciens exclamat: *Cave ne feceris, ne
me Dei instar ac numinis adores: conseruus
enim tuus sum, & seruili conditione tibi par.*
Illustre sane humilitatis in Angelo exem-

Angeli cu-
iusdam hu-
militas.

plum, nec minus huius Apostoli dicentis:
Quid hoc facitis? & nos mortales sumus.

Discite vero, Christiani, discite in magni
huius sanctiq; Apostoli ludo, nulla omnino
re inanem turgidumq; iactantiæ typhum ci-
tius detumescere, aut stolidæ passionis flam-
mas celerius velut iniecta frigida extingui,
elatas naturæ alas cōmodius præcindi, im-
petus superbiæ melius retūdi, motus elatio-
nesq; scitius comprimi, quam mortis memo-
ria, aut assidua exequiarum feralium medita-
tione. Hisce scilicet armis de inimicis trium-
phum reulit, affectus domuit, inclinationes
cohibuit, mundum subiugauit, ac de seipso
victoriam S. Barnabas reulit, dum hono-
res reiiciens, & mundanos factus exuendo
subnectit, *& nos mortales sumus.*

Alexandrum Macedonem, qui vniuer-
sum prope terrarum orbem sub imperij sui
iura redegit, cum satrapæ ductoresque, pa-
rasitantes potius quam sincere agentes vel-
lent inducere, Deum vt se crederet, & om-
nes proinde illi immolare debere victimas,
& diuinis mactare honoribus; ipse quodam
tempore faucibus è conflictu rediens sangui-
neo perplutus imbre, suos illos adulatores
his verbis compellauit: *Ite iam parasiti, sto-
lide mihi imponitis, meque rideris: Deum
me vt crederem totis mihi viribus persua-
dere voluistis; at ab hac equidem semper fui
opinione alienissimus, verbaque vestra vt
mellita adulatione indulcorata semper vt
suspecta habui. nam hæc ecce vulnera, hæ
plagæ, hoc sanguinis profluuium, & viui illi
quos sentio cruciatus, longe secus se rem ha-
bere declarant, meque docent hominem es-
se, & cæterorum ad instar moriendi necessi-
tati obnoxium. An non hoc cum Apostoli
nostri respōso coincidit? Lystræses persuade-
re satagunt, Deum vt se crederet, ipse è con-
tra clamat & agnoscit, non nisi mortalem se
hominem esse, & in cineres, aliorum exem-
plo, conuertendum: *Et nos mortales sumus si-**

Sap. 7.
miles vobis.
Sapientissimus Regum Salomon, inque
scientia hac longe versatissimus, cum regia
eum dignitas, honores & mundi splendor su-
stollere, è terra subuehere, & animum eius
inflare contenderent; esse sui conditionis,

natu-

Mortis me-
moria ad
humilian-
dam animi
propria.

Alexandri
Magni a-
pophtheg-
ma.

Sap. 7.

naturæ & cinerum suorum in uilitatis confide-
ratione uelut æquilibrio ac momento eum
moderabatur, & uelut anchora in tempesta-
tibus fundabat, dumque ambitio ac uanitas,
& superbia instarent uehementius, & totum
obruere hominem gestirent, tum ille uelut
vallum & propugnaculum illis sententiam
hanc obiecitabat: *Sum quidem & ego mortalis
homo similis omnibus, quasi diceret, Quisquis
demum in mundo sum, rex, princeps, locuples,
sapientis sum, aliusque titulus magnus; quem-
cunque etiam me homines dicant, faciant,
spondeant, iacent, sciam tamen oportet &
agnoscant, hominem me esse aliis persimile,
corruptioni, putredini, mortalitati non secus
atque alii obnoxium. An non Apostolus nos-
ter eundem scopum petit dicens: Et nos mor-
tales sumus similes uobis?*

1. Mar. 9.

Antiochus Tyrannus, Syriae Rex, eandem
se ob causam humiliat, quemque non com-
minatione omnes, non arma, non in uilla
mundana forsitan flectere ac concutere po-
tuisset, sola mortis mortalisque conditionis
consideratio superbiam illius domuit, turgē-
tisque animi neruos altum spirantes succidit:
terra siquidem & intolerabilis mephitis uni-
uerso eius exhalans corpore in hæc eum pro-
rumpere coegit uerba: *lustum est subditum esse
Deo, & mortalem non paria Deo sentire, &c.* An
non mortis cogitatio uela illum turgida cō-
trahere coegit? an non exequiarum memoria
animum supplicem reddidit? Ad eundem
porro modum & Apostolus noster ait: *Et
nos mortales sumus similes uobis, &c.*

1. Mac. 9.

Inopinatam hanc, tamen docere maxime
natam, impii huius Antiochi sententiam de-
miratus sanctus Ioannes Chrysostomus, hinc
in egregia humilitatis præconia maxima sa-
ne uerborum ærimoniam ac pondere prorump-
pit, dicens: *Nihil conferendum humilitatis uer-
tuti, ipsa enim mater est & radix, & nutrix, &
fulcimentum & vinculum bonorum: sine illa ab-
ominabiles & celestes, & immundi sumus; esto e-
nim quis mortuus suscitetur, ac claud. s. sanet, leprosus
purgetur cum superbia, nihil eo contaminatus, ni-
hil magis impium, nihil scelestius. Longa quidē
sancti huius Patris periodus est, sed perma-
gnæ ædificationis, & ad propositum de hu-
militate Apostoli nostri sermonem mirifice
faciens.*

Nec uero sola hæc uirtus in tam illustri S. Barnabæ
anima eluxit: nam præter humilitatem infi-
gnis queque & incredibilis in eo caritas uir-
guit. Hinc Actorum undecimo ca. legitur v-
na cum Apostolo Paulo Christianis Antio-
chenis persuasisse, suis ut de facultatibus sa-
tribus Hierosolymitanis, iam inde a sancti
Stephani morte a ludæis in odium & dete-
stationem Christi esu bonis & opibus exu-
tis, auxiliatrice largaque dextera succurrerēt.
Atque hanc ob causam cap. 4. *filii dicitur
consolationis* his uerbis: *Ioseph, qui cognominatus
est Barnabas ab Apostolo, quod est interpretatus
filius consolationis* Ad quæ Glossa ordina-
ria notat, hoc eum dictū cognominem, quod
eleem. synis largis & frequentibus egenos
consolaretur, ibidem namque loci dicitur,
uendit agris ac bonis paternis, quæ in Cy-
pro insula, solo natali possidebat, pretium
omne ex illdem redactum, ad Apostolorum
pedes, ad pauperum solamen, attu-
lisse.

Magnus ergo uir fuit Barnabas, magnus
nomine & re, fide & charitate magnus, ma-
gnus denique uirtute & doctrina. Virtutem
eius iam profecuti sumus, doctrina magnum
fuisse restat exponere. Ad quod unum hoc
suffecerit testimonium, illum ob insignem
tam cœlitus infusam, quam studio usuque
comparatam scientiam inter Antiochenos
Prophetas, & primos legis Doctores etiam
ante Magnum Paulum, esse annumeratum.
Fidem apud uos huic sententiæ non inueni-
rem, nisi eam scripturæ uerbis adstruerem,
quæ ad manum habeo. illis ergo aures fide-
que date: *Erant autem, ait S. Lucas, in Ecce-
sia, qua erat Antiochia, Prophetæ & doctores, in
quibus Barnabas, & Simon qui uocabatur Ni-
ger, & Lucius Cyrenensis & Manahen, qui erat
Herodu Tetraarchæ colluctaneus, & Saulus. Unde
fit uerisimile, Barnabam scientia & doctrina
illustrem ac celebrem fuisse; cum ob scien-
tias infusas Prophetis, propter acquisitas uer-
ro Ecclesiæ Doctores accensetur.*

Ad doctrinam illius sublimitatem compro-
bādam nouas adducere rationes haud oportet,
aut noua ad asserendum argumenta de
fuit Spiritu
promerere. Suffecerit iam ante dixisse, plenum sancto
fuisse Spiritu sancto, ac proinde omnigena
faciens.

S. Barnabas
magnus uir
tute ac do-
ctrina.

Act. 13.

scientia ac virtute instructum. Ita namque in Apostolorum de illo refertur historia: *Erat vir bonus, plenus Spiritu sancto & fide.* Quæ loquendi ratio denotat, non communes illum ac mediocres duntaxat virtutes, scientias, aut gratias habuisse, sed reuera excellentes, & in summo perfectionis gradu. A deo ut Spiritu sancto repletus fuerit, per perfectam quandam castitatem, in anima, per feruentem quandam prædicationem, in ore, per diligens bonorum operum exercitium, in manibus; per abundantiam sapientiæ, in mente; per ardentem charitatem, in desiderijs; in anima denique, per eminentem quandam gratiam.

Iam satis superque, Auditores, in gloriosi huius Apostoli laudibus & perfectionibus recensendis inhæsimus: materia paria non occurrant verba; nec finem eius haberet oratio, qui longiorem earum texere seriem vellet. Satius proinde & utilius puto illius virtutes imitari, quam mirabilia deprædicare. Eius igitur vitam ob oculos ponite, labores perpendite, martyrium obstupescite: vita siquidem illius sanctissima fuit, labores innumerari, & mors dirissima; viuis namque Salamine Cypri virbe flammis fuit adiudicatus.

S Barnabas
vini com-
burio nece-
tus.

Quor vero tibi, gloriose & illustris Apostole, nominibus deuncta est Ecclesia? quantum tibi fideles omnes, & vniuersus terrarum orbis debet? Tu quippe inter primos Ecclesiæ præcones, inter principes religionis columnas, inter feruentissimos veritatis prædicatores, inter fidelissimos Iesu Christi famulos, inter præcipuos vineæ Ecclesiasticæ cultores dignus es censeris. Hem! quor ipse cruciatus pertulisti, vt crucem Dominicam exaltares? quor regiones & prouincias peragrasti, vt barbaros Christo assereres? quantum viarum exnaustisti, vt animas Christo lucrificares? quor pro amore Dei & eius gloriæ incremento ignominias, iniurias, opprobria persecutiones pertulisti? Si nimirum vitæ tuæ dies impendisti, ætatem omnem dedicasti, sanguinem effudisti, & vitam denique consecrasti. Hinc gloria te omnipotens cumulauit, immortalitati nomen tuum mundus dicauit, & omnigenos tibi Ecclesia honores, triumphos & laudes detulit. In honorem illa tuam festiuitatem instituit, bo-

numque vitæ tuæ sanctissimæ odorem sanctitatemque filiis suis ob oculos ponit, & ad imitationem eiusdem neminem nõ inuitat, vt postquam in hoc mundo nos, tui adinstar, deserimus, in altero exaltari mereamus, ad quem nos Pater, Filius, ac Paracletus Spiritus perducere dignetur, Amen.

IN FESTO S. IOANNIS BAPTISTÆ.

Partitio.

1. De Baptistâ incomparabili excellentia.
2. De admiratione ista: *Quis putas puer iste erit?*
3. De dotibus gratiosis Ioannis.
4. De Vita eius eremitica & factis.
5. Vnde & quibus sit Magnus?

Quis putas puer iste erit? Luc. i.

FIGVRA.

VETVS Testamentum virum nobis depingit, cui vulgo nomen Elias, Dei obseruantissimum, vitæ austeritate celebrem, zona pellicea velut cilicio ad tenes accinctum, acerrimum peccantium, ac flagitiosorum vindicem, & honoris diuini zelo feruentissimum, similem omnino hodie nouum Testamentum depingit, cui nomen Ioannes Baptista, cuius vita, virtutes, & mores sunt penitus admirabiles: qui priori per omnia similis exstitit. Elias erat Propheta, Ioannes plusquam Propheta: ille verba ignita & flammantia loquebatur, hic lucerna ardens & lucens: ille à coruis pascus est, & non nisi frigidam in deserto habebat: hic locustis & melle siluestri in solitudine Palæstinæ, quod apes illi præparabant, victitauit: ille impium Achab & sanguinariam Iesabelem insolescentes castigauit, hic vero aduersus nefarium Herodis Herodiasque incestum coarguendo iusurrexit, mira in vtroque similitudo & harmonia, & magna utrimque prodigia: quæ latius vobis deducam, si prius Spiritum sanctum adorauerimus & gratiam ab eo postulauerimus, virginemque Deiparam saluta-

4. Reg. i.

nerimus